

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő és laptulajdonos: THAN GYULA.	SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Debreczen, Főter. Biederstejn-palota földszintjén, az udvarban belül.
Helyben: Félévre 6 kor — fl. Negyedévre 3 kor — fl.	Vidéken: Félévre 9 kor — fl. Negyedévre 4 kor 50 fl.		

Vilmos császár nyilatkozata.

A német sajtó és a német közönség még mindig a császár éles szavainak hatása alatt áll. A berlini reggeli lapok Vilmos császárnak egy beszédét közlik, a melyet a császár tavaly május 29-én mondott a császár-dandár gyakorlata után adott ebéden. A tudósítás szerint a császár megemlékezett a testőr-lövésvezrednek a nagybeteg Frigyes császár előtt 1888 május 29-én tartott disz-felvonulásáról és azután így folytatta beszédét:

— Akkor még a jövő ködébe volt burkolva, hogy milyen helyet foglalok majd el a hadseregben. Ma már nincs kétség erre nézve. Elmondhatom, hogy a hadsereget, amióta én reám ment át a parancsnokság, úgy begyakoroltam és idomítottam, hogy ha harcba küldöm, megbízhatom benne, hogy nem vall szégyent.

A császár azután elmondta, hogy soká latolgatta, hogy engedjen-e Albert herczeg, Blumenthal és Waldersee tábornagyok kérésének és elfogadja-e most már a tábornagi méltóság jel-

vényeit, mert porosz hagyomány szerint csak az lehet tábornagy, aki már csatát nyert, vagy első rangu erődöt bevett. Ez még nem adatott meg neki. De igenis joggal vindikálhatja magának azt az elismerést, hogy ezalatt a 12 év alatt minden erejével dolgozott a hadsereg fejlesztésén és hiszi, hogy sikerült a hadsereget föladata magaslatán tartani. — Néhány év múlva — így végződött állítólag a beszéd — reméli, hogy a német névnek mindenütt a világon becsülést szerezzen. Ez az új támadó szárny, amelyet a hadseregnek hatalmas flotta építésével szerzek, képessé teszi majd Németországot arra, hogy minden veszélylyel dacoljon, akármilyen kombináció esetén is.

Ugy látszik, hogy a német császár maga is mérsékelni egyezkodik a legutóbbi beszéde által keltett kellemetlen hatást, mert tegnap az urakháza elnökségének fogadása alkalmával azt mondta az őt üdvözlő Manteuffel alelnöknek, hogy a brémai eset gondolkozását nem változtatta meg. — Élete — ugymond — Isten kezében van. Rendületlenül követi

czéljét és tovább is tőle lehetőleg küzdeni fog a hazajaváért.

A méter és a rőf.

A miniszter rendelete Debreczenhez.

Huszonöt esztendeje immár, hogy a törvény a méter mértéket léptette életbe, a negyedszázad azonban nem volt elegendő, hogy a régi mértékrendszert kiküszöbölje. A vidéken s különösen a nép között még most is sokkal ismertebb az öl, rőf, meg az itcze, meszely, mint a méter meg a liter. Az igazi magyar asszony nem is tud vásárolni csak rőfszámra s gyümölcsérés idején nem méri másként a cseresznyét, csak meszej vagy itczeszámra.

Szóval a régi mértékrendszer megmarad az ő jogában a méter ellenére is, minek most hatalmas pártfogója akadt a belügyminiszter személyében, aki a jog, törvény és igazság szempontjából nem nézheti, hogy a méter jogát a rőf, a literét pedig az itcze bitorolja.

Rendeleletet intézett tehát az ország összes törvényhatóságaihoz és így Debreczenhez is, amelyben szigorú intézkedést sürget a régi mértékek kiküszöbölése végett.

POLITIKAI HIREK

Bessenyei Ferencz kilépése.

(Távirati tudósítás.) Kormánypárti kö-

Krisztus álma.

— *Legenda nagyhétre.* —

A pálmafák alá vonult
A Mester és a kis csapat.
— Hol hős árnyat ereszt a lomb —
Pihenni fáradalmukat.
S míg őket álom ringatá,
Susogni kezd a kis liget:
Mozdult a fa, virág, fűszál,
Vonaglottak a tövissek.

A Pálma kezdi:
— Én vagyok
A fák között, kit ő szeret;
Ha fáradt volt, levélernyőm
Föléje hős árnyat vetett.
S midőn hozsannát zeng neki
A szent városban ifju, agg,
Utjára lombom ezrei
S legszebb virágim hullanak.

Sápadtan az Olajfa mond:
A nap leszáll s eljő az éj;
S lappangva lombjaim alatt
Az áruló már lesre kél.

És jő az ur s én hallgatom
Gyötrődő lelke mint sóhajt.
Két karja az éghez remeg...
És rája villan dárda, kard.

A tó színén feljő a Nád.
Fürtös feje busan zizeg:
— Királyi pálcza én leszek.
Miért is szültek a vizsk?

A Tüske szurós ágait
Magához nyomva így zokog:
— Átok reám e törökért,
Én vérzem e szent homlokot.

A Tölgy megborzong s felsóhajt:
— Holnap kivágnak engemet,
Holnapután a Golgotán
A hóhér rajtam öli meg.

A zöld borostyán így rebeg:
— Sirjához innen kúszom én
S ezer karommal ölelem,
Ki legjobb volt a föld színén.

A kis liget virágai
Susognak erre sirva mind:
— Oh elmegyünk ráomlani,
Sirján kiadni lelkeink.

Fölkél az Ur. S a kis csapat
Indul a szent-város felé.
Az Ur előbb mindkét kezét
Áldásadón fölemelé:
— Nézzétek — mond — a harmatot,
Mint könnyek ezre, úgy ragyog.

Gárdonyi Géza.

A szerelem a szerkesztői üzenetekben.

— Ujabb kérdések. —

Komoly elsőszerelem.

Szerelmes: Tizenhat éves fiatalember vagyok és nagyon szeretem az egyik nénemet, a ki mindössze csak három esztendővel idősebb nálamnál. A leány szülei igen szívesen látnak, valahányszor odamegyek,

Urak figyelmébe!

Örömmel jelentem, hogy a **posztó- és gyapjuszöveteknek** árai visszamentek és így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a **legujabb és legfinomabb** minőségű valódi **Weisz Adolf** Kossuth-utca, Takagyapjukelméket meglepően olcsón árusítom. Kiváló tisztelettel **rékpéntár-épület.**

A legolcsóbb szabott árak!

rökben beszéltek, hogy Bessenyei Ferencz országgyűlési képviselő kilép a szabad-
elvű pártból és többé nem vállal man-
dátumot. Nem tudjuk mennyiben felel
meg a valóságnak ez a hír, de annyit
tudunk, hogy Hegedűs Sándor miniszter
is igen jól tenné, ha hasonlóképpen
járna el.

A „Hortobágy“ mint gazdasági szövetkezet.

Írta: S. Biró Géza.

(Folyt.)

De hát lehetséges-e ez? Oh igen, *csak*
akarni kell! Mert a Hortobágy nem egy
nagy darab használhatatlan terület, hanem
egy olyan pusztaság, amelyen kellő körül-
tekintéssel, kellő megfontolással és kellő
átmeneti idővel; a mindnyájunk által annyira
óhajtott cél egészen bizonyosan elérhető.

A „B. H.“ Junius 24-iki számában
olvastam — ha jól tudom — hogy a Hor-
tobágyt a Tiszából való öntözése tervez-
tik. Ezen tervezett öntözéshez az én ter-
vem is ragaszkodik. — De én nem tulzolt,
de még is elég sok költségbe kerülő öntö-
zést jobban akarnám kihasználni. Az öntö-
zés folytán igaz, hogy „jó legelő lesz ott
a birkának“ a terület legnagyobb részén. De
a Hortobágy még is csak *egyoldalúan legelő*
és tisztán természetes legelő maradna. Már
pedig egy részben csupán csak legeltetéssel
beérni nem helyes; más részben pedig *egyik*
legelő sem biztos és tökéletes, ha az — külö-
nösen kora tavaszon és késő őszen — a
hosszu, hűvös éjjeleken, vagy hideg esők
alkalmával, különösen a fiatal jószág, leg-
alombbal ellátott menhelyet és póttakarmányt
nem talál. Ilyenkor hül meg és ilyenkor
kezd kehelni a fiatal csikó, mely betegség
fő esztendői fejlődéssel is visszaveti. Csak
az a megfelelő és biztos legelő tehát, amely
mögazdasággal is összelévén kötve, leg-
alább a hideg időben szalmával is — és
még megfelelőbb viszonyok között éjjelre
egy kis pótlék takarmánnyal is — ellát-
hatja legalább a fiatalabb jószágot. Én ezt
általában minden legelőre értem, de mennyi-
vel inkább így van az a Hortobágyon?!

A gazdasági egyesületek országsszerte
— és tekintélyes összegű államsegéllyel —
többször próbálkoztak meg csikó legelők
szervezésével, de egy sem tudta e kérdést a
fenti hiányok miatt megoldani, pedig a
területekben válogathattak. Már *csak ezért*

is szükséges — ha szak szempontból külter-
jesebben is — ott tervszerűen, fokozatosan
gazdaságokat berendezni; annyi különbség-
gel, hogy míg *másutt a legelőt tekintik a*
gazdaság kis gőzjének, addig itt megfordítva
*a gazdaság rendezeték be a legeltetés előmoz-
dítására és biztosítására!!*

Az olvasó tehát tisztában van már
azzal, hogy én a Hortobágy kérdésének
megoldásánál *főzéképpen a legeltetést továbbra*
is fenntartandónak vallom.

Igen, de ha a gazdasági haladás esz-
közeit már tisztán csak a biztosabb és ered-
ményesebb legeltetés céljából is elő kell
szedgetnünk, akkor használjuk fel és alkal-
mazzuk azokat a legeltetés kérdésével éppen
egy kalap alá tartozó és éppen annak érde-
kében párhuzamban meg is oldható kérdések
keresztülvitelére is.

Ilyenek:

A Hortobágyt a vasut melletti vala-
mely alkalmas központján egy *törzsgazdaság*
berendezése.

Ezen gazdaság terjedjen ki legalább
3000 holdra. Berendezése legyen állandó
természetű és üzemerterve a vetett legelő
rendszer felé hajló. Ez a gazdaság lenne
azon *nélkülözhetetlen bázis*, — ahol a Hor-
tobágy kulturája a lábát megvetné. Ez volna
az a forrás, amelyből a viszonyoknak meg-
felelő céltudatos szemtermelés és állat-
tenyésztés ered és a vidéken nagygyá növe-
kedik. Ez szolgáltatná *vetőmagját* búzából
ép úgy, mint fűmagvakból az alább tárgya-
landó *vándorgazdaságnak* és mindenkinek,
aki ilyet beszerezni onnan akar. Ide össz-
pontosítottatnék a Hortobágy *törzs állat-
tenyésztése*; amennyiben ez természeténél és
nevelné a *kellően megfontolandó irányu*
állattenyésztéshez az apaállatokat, lóban,
szavasmarhában, juhban, sertésben; hogy
valamikor ez az állattenyésztése jellegzett
és hírneves lehessen. Itt rendeztetik be a
fásításhoz szükséges csemetekert és gyü-
mölcsfa-iskola, méhészet stb.

Itt venné kezdetét a munkástelepítés
kérdésének megoldása, amennyiben ide
telepítették először is 50—100 munkás-
család.

Ide futnának össze a Hortobágy
okszzerű kezelésének szálai. Innen indulná-
nak vándor utjokra a Hortobágy arányban
álló eszközei: a gőzekék. Innen vezet-
tetnének össze a költöztethető gazdasági
vasutak.

Itt és ez volna a szellemi és fizikai
vezetés központja. Itt volna templom, iskola,
ovoda, gazdasági ismétlő, kórház; mert én,
nem tehetek róla, de ezek nélkül a Horto-
bágyot csak sivatagnak tudom elképzelni.

Ne tessék rossz néven venni, ha
ismétlésbe esem. Azt mondtam, hogy a köz-
ponti vagy is *törzsgazdaságban* létesítettnek
a törzstenyésztések.

Igen ám! De pl. a törzsgulyának nem
csak az volna a megbecsülhetetlen haszna,
hogy abból okszerű beltenyésztéssel és ki-
választás útján nemesebb állatokat nyerne
a gazdaközönség, hanem az is, hogy ott
egy *sajgyár lenne* berendezhető és meg-
szűnnék a szegényletes állapot, hogy az a
debreczeni gazda, akinek most — ki tudja
hány — tejlő tehene züllik a pusztán és
csak legfeljebb a gulyás és kutyának ad
tejet; ide bent veszi a drága külföldi sajtot,
amiből még mindig oly sok millió korona
értékűt kell behoznunk.

Ha a sajt gyár működését megkezdi;
akkor minden gulya kezelésége megfogja
keresni — az itt nem részletezhető —
módját, miként az a kárpáti legelőkön van
és a létesítendő gazdasági vasutakon beviszi
a központba a megállapítandó módszer
szerint kezelt tejet és zsebvág egy summa
pénzt, amiről ma álmod se lát.

Itt összpontosítottatnék a lótenyésztés
anyaga. Nagy kedvem volna részletesen
tárgyalni lótenyésztésünk általános misériái-
nak részleteit. Elvezet volna végig suhinta-
nom — nem a földmivelési kormányzaton,
mert hiszen ez, aránylag a főbb üzletágak-
hoz, tulsokat is áldoz lótenyésztésünkre,
hanem — *magukon a gazdákon*, kik az
ország legtöbb részében (s mondhatom itt
még legkevésbé illethetné vád Debreczent)
különösen a lótenyésztés terén majdnem
mindent az államtól várnak. Vagy tán nem
igaz? hogy apaállatot onnan kérnek. Közös
legelőre segélyt onnan kunyorálnak és képe-
sek nézni — mert látniuk kell — hogy így
soha az óhajtott cél el nem érhető s még
sem mozdulnak meg.

Nem csak az idegen nemzetek mutat-
ták meg, hogy céltudatosan megválasztott
tenyésztési irányul miként kell törekedni az
egyöntetűsége, a *jellegzetességre* s így hogy
kell biztosítani a tenyésztés jobb és bizto-
sabb jövedelmezőségét, de itthon is volná-
nak már erre szembeötölő példáink.

(Folyt. köv.)

A Petőfi-dalkör közgyűlése.

Debreczen, április 2.

A debreczeni Petőfi-dalkör évi rendes
közgyűlését tegnapelőtt nagy érdeklődés
mellett tartotta meg. Az ülést Komlóssy

de attól tartok, hogy ha megkérném a né-
nem kezét, — kosurat kapnék. De nem
azért utasítana vissza, mert nem szeret,
hanem mert az a gondolat is megöregbi-
tené, hogy idősebb nálammál.

Szerkesztőség: Egy tizenhat esztendő
ifjunak még nem szabad az élet nehézsé-
geire gondolni. Számára a házasság lánczai-
nak rózsája még a távol, titokzatos jövő
hajnalpirjában bimbózik. Okos leány nem
is veheti komolyan az ilyen ifju felbuzdu-
lást. Hiszen még a törvény szerint nem is
önálló. Várjon, ifju barátom, majd el jön
annak is az ideje.

Papa és a papucs.

Szerelmes: Tizenhatéves fiatal hölgy
vagyok és egy husz esztendő fiatal embert
szeretek. Naponta eljött hozzánk és kará-
csonykor ajándékot is kaptam tőle. A pa-
pának egy pár papucsot adott. A legutóbbi
esték egyikén elkísért valahová és jókésőre
tértünk csak vissza. Míg a kapu előtt be-
szélgettünk, a papa kinyitotta az ablakot
és megkérdezte a fiatal embertől, hogy
nincs-e annyi esze és nem tudja-e, hogy

korábban kellett volna engem hazakísérni.
Azzal kihajította a papucsokat az ablakon.
Aztóta nem láttam őt. Mit csináljak?

Szerkesztőség: Azt hisszük, hogy a
legokosabb lesz, ha nem kísérti magát. Így
legalább nem kísértik majd az e fajta gon-
dolatok. Kérjen a papától bocsánatot. A
mamájától okkal-móddal megtudhatja, hogy
a papája ludas volt-e olyan hasonló dol-
gokban, mint a maga lovagja. Azután egy
szép napon emlékeztetébe idézheti papájának
az ifju kor apró csinjeit. Remélhetőleg si-
kerülni fog, hogy megbékítse őt a fiatal
emberrel és a papucscsal szemben.

Nem beszél a szereléről.

Szerelmes: Egy fiatal emberrel már
két év óta szorosabb viszonyban vagyok.
Karácsonykor s egyéb ünnepnapokon min-
dig kölcsönösen meglepjük egymást alkalmi
ajándékokkal. Én nagyrabecsülöm őt, s ér-
zem, tudom, hogy ő is fülig szerelmes be-
lém, bár soha egy szóval sem említette
még. Roppant féltékeny és nem tűri, hogy
kivüle más valakivel is érintkezhessem.

Mit gondolnak önök igazán szeret engem ez
az ember, vagy pedig kiadjam neki az utat?

Szerkesztőség: Mi azt tanácsoljuk, hogy
mindenesetre szakítson. Ha a férfi tapasztal-
ni fogja, hogy ön nélküle is boldog, két-
ségtelenül be fogja vallani nagy szerelmét.
De már akkor késő lesz...

Mikor szabad a csók?

Szerelmes: Megcsókolhatja-e a vőlegény
a menyasszonyát és viszont? A mama azt
mondja, hogy: nem. Neki az a véleménye,
hogy a férfi csak akkor csókolozhatik, ha
már férj lett belőle. De egy nőnek a kezét
megcsókolhatja, mielőtt komoly szándékai
vannak. A nő ajkát csak akkor érintheti
meg, ha az a felesége lett már. Mit szólnak
ehhez az olvasók? A kérdés nagy fontos-
sággal bír reám nézve, mert az a fiatal
ember, a kivel nemrég jegybe léptem, foly-
ton csókért ostromol.

A szerkesztőséghez még nem érkeztek
be az összes feleletek s így türelemmel
kell lennie, míg elvállik, vajjon mikor csó-
kolhatja meg a vőlegény legelőször meny-
asszonyát...

Arthur üdvözlő beszéddel nyitotta meg s a jegyzőkönyv hitelesítésére Varga Károlyt és Stropf Sándort kérte fel.

Ezután az évi-, majd a számvizsgálók jelentése került felolvasásra. Mindkettő érdekes adatokat tartalmaz. A számadásokból különösen kiviláglik, hogy a dalkör bevétele a múlt év során 1365 korona volt, amelylyel szemben 1260 korona kiadás állott. Ugy az évi jelentést, mint a számvizsgálói jelentést tudomásul vette a közgyűlés és a felmentvényt megadta.

Komlóssy Arthur elnök ezután előterjesztette, hogy Boruzs Béla másodalelnök, Nagy Ferencz pénztárnok és Király János másodjegyző eddig viselt tisztségükről lemondtak s midőn a közgyűlés mindhármójuknak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz, egyben megtartja megüresedett helyeikre a választást is. Eredménye ennek, hogy másodalelnök Barcza Barna, pénztárnok Szentgyörgyi József, ellenőr Márton Gyula, másodjegyző Nagy Gábor lett. Majd elhatározta a közgyűlés, hogy a megüresedett választmányi tagságra Nagy Lajost hívja be s midőn újabb egy évre a régi számvizsgálókat: Harangi Lászlót, Sinay Sámuel és Nyikos Jánost újból megválasztja, egyben fáradságos munkájuk teljesítéséért jegyzőkönyvi köszönetét fejezi ki a közgyűlés.

Komlóssy Arthur indítványára a közgyűlés nagy lelkesedéssel fejezte ki köszönetét a helyi sajtónak, amiért a dalkör törekvését mindenkor figyelemmel kísérte és lelkesedéssel támogatta.

A közgyűlés ezután az elnök életével véget ért.

A Szent László dalegylet közgyűlése.

Debreczen, ápril 1.

Debreczen legifjabb dalegyesülete: a Szent László dalegylet vasárnap délután Nagy Sándor ügyvéd elnöklete alatt tartotta meg évi rendes közgyűlését s nem csupán a rendes, de az alapító és pártoló tagok nagy érdeklődése mellett is.

Az évi jelentés a dalegylet múlt évi első s már is sikeres működéséről számol be. A számvizsgálók jelentése alapján a felmentvényt megadják s a pénztárnoknak rendkívül buzgó működéséért hálás köszönetét fejezte ki a közgyűlés. Az 1901. évre szóló költségvetést 576 koronában irányozták elő.

Majd a megüresedett tisztségviselői állások betöltése következett. Számvizsgálóknak megválasztottak: Mayering Gyula, Kontsek Géza, Papler Ferencz. Zászlóartónak: Bánóczy Alajost, aljegyzőnek: Gyovay Imrét választották meg.

A választmány kiegészítésére beválasztottak: Budai István, Kutséra Pál, Petrisyn János, Hajdu József.

Elnök mielőtt a gyűlést berekesztette volna, a közgyűléssel egybehangzóan azon megállapodásra jutott, hogy az egylet szeretve tisztelt védnökének: Dr. Wolafka Nándor vál. püspök-plébánosnak jegyzőkönyvi köszönetben legforróbb köszönetét fejezze ki, a miért a dalegyesületet létre-

hozta és tetemes költséggel fenntartását elősegítette. Végül a közgyűlés köszönetét fejezte ki mindazoknak, a kik az egylet anyagi jólétének előmozdítását áldozatkészségükkel elősegítették.

Majd a közgyűlés néhány jól sikerült dal eléneklése, védnöke és elnökének többször meg-megújuló életével véget ért.

TÖRVÉNYKÉZÉS.

§ Bűnügyi főtárgyalások. A debreczeni kir. törvényszéknél a héten a következő bűnügyekben tartanak tárgyalást: Ápril hó 2-án, *kedden*: Biró Ármin ellen, csalárd bukás. Grósz Mór ellen, lopás büntette miatt. Ápril hó 3-án, *szerdán*: Rácz István ellen, hamis eskü büntette. V. Tóth Lajos ellen, lopás büntette miatt. Balogh (Csorba) József ellen, összbüntetés. Ápril 4-én, *csütörtökön*: Karap Kálmánné s társa ellen hamis tanuzásért.

Vitriol dráma.

— Saját tudósítónktól. —

Véres szerelmi dráma játszódott le tegnapelőtt Ujvidéken. Egy cselédeány állt bosszút boldogságának megrontóján, miközben önmagát is elpusztította. A tragikus esetről az alábbi tudósítást vettük: Szularics Teréz ujjvidéki cselédeány régóta folytatott szerelmi viszonyt Konyovics Vladán tüzér katonával, a ki Péterváradon van szolgálatra beosztva. Konyovics estelenként átjárogatott Péterváradról Ujvidékre, de az utóbbi időben már eltért rendes utjából, a mennyiben nem a Szularics Teréz lakása felé tartott, hanem egy másik leányhoz: Kurmics Jelenához.

A megcsalt, elhagyott leány nem tudta elviselni ezt a csapást s bosszút esküdött vetélytársa ellen. Még e hó 20-án kilépett a szolgálatból s azóta rendszeren az utcákon csavargott, hogy vetélytársát meglesse. A múlt hó 30-án végre elérkezett a kedvező alkalom. — Konyovics Vladán tegnapelőtt délután együtt sétált az új szeretőjével, Kurmics Jelenával, a mikor a kishid-utcában szembe találkoztak Szularics Terézzel. Szularics, a mint meglátta a szerelmes párt, kicsiny üveget rántott elő s abban volt vitriollal leöntötte vetélytársát, majd pedig a hűtlen szeretőre támadt s azt is leakarta önteni. Konyovics ekkor kirántotta oldal-fegyverét, hogy ezzel védekezze, miközben oly csapást mért Szularics fejére, hogy az rögtön kettérepedt s a leány összeesett. Konyovics ettől annyira megijedt, hogy rögtön futásnak eredt s utját Pétervárad felé vette.

Mikor a hid közepére ért, szembe jött vele néhány tüzeraltiszt. Konyovics ezektől úgy látszik, — megijedt, mert a magas hidról a Dunába ugrott s a habok között nyomtalanul eltűnt. Szularics Teréz még tegnap meghalt, Kurmics Jelenát pedig súlyosan összeégette a kórházba vitték.

SZINHÁZ.

A házi béke. Tegnap este Bisson egyik mulatságos vígjátéka, a „Házi béke“ került előadásra. A színházi estnek két körülmény kölcsönzött a rendesenél nagyobb jelentőséget, t. i. egy fiatal vendégszínész-

nőnek: *Markovits* Margitnak fellépte, továbbá *Pataki* Bélának, ki társulatunknak e szezonon át érdemes tagja volt, a bucuja. A vendégszereplő *Markovits* Margit, aki *Germaine* szerepét játszotta, kedvező fogadtatásra talált s több ízben kapott biztató tapsokat. Játéka, már amennyire a tegnap esti szerepléséből megítélhetjük, még bizonyos modorosságot árul el, amitől azonban egy kis igyekezettel könnyen megszabadulhat. Törekednie kell arra is, hogy a beszédmodorában nagyobb simaságot sajátítson el. Megfelelő gyakorlat és szorgalmas tanulás mellett díszére fog válni bármelyik szintársulatnak. *Pataki* Bélától, a ki a tegnapi estével megvált Debreczentől rokonszenves tapsokkal bucsuzott a közönség. Őszintén sajnáljuk távozását, mert a rövid időn át is, a mit nálunk töltött egy igen tehetséges és ambiciózus színészt ismertünk meg benne. Az előadáson elért siker oroszán része Kiss Irént és ifj. Szathmáry Árpádot illeti, kik discret, ügyes játékkal állandó derűtségben tartották a közönséget. (—i.)

Nagyheti szünet. A színházban nagyheti szünetet tartanak. A szünet két napra terjed ki, amennyiben e héten sem nagypénteken, sem nagyszombaton nem lesz előadás.

Színházbizottsági ülés. Debreczen város színházbizottsága tegnap nagyobb érdeklődés mellett tartotta ülését *Simonffy* Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt. Elsőnek *Komjáthy* János beadványát tárgyalták, amelyben a felrészített szintársulat új tagjait jelentette be. E szerint új tagok lesznek: *Bódi* Ella helyett *Hodosi* Jolán koloratur énekesnő, *Komlóssy* Emma szubrett és népszimnő énekesnő, *Takács* Mariska naiva és vígjátéki szubrett, *Pávay* Jolán szende s társalgási színésznő. *Pataky* Béla helyett *Szabados* Sándor társalgási és intrikus, *Sarkadi* Aladár naturburs, *Érczkövy* Károly és *Székely* Gyula baritonisták. A színházbizottság egyelőre tudomásul vette a névsort. Érdemlegesen azonban csak az új tagok szereplése után április hó végével nyilatkozik s akkor jelenti ki, hogy akceptálja a szereplőket, vagy a társulat újabb kiegészítését kívánja. Mivel a névsor első táncosnő szerződéséről nem tesz említést, a bizottság első táncosnő szerződésére is felhívta a szinigazgatót. *Komlóssy* Dezső a zenekar ellen emel kifogást s nézetében osztozott a bizottság is, amikor elrendelte a zenekar szükségszerű kiegészítését. Tárgyalás alá került a szintársulati tagok kérvénye, amelyben engedélyt kérnek arra, hogy a szinpadra ne a hátulsó nyaktörő feljárón, hanem elől, a rendes lépcsőházon keresztül járassanak. A színházbizottság, amennyiben ez a kérelem nem ütköznék a tűzrendészeti szabályzatba, pártolólag terjesztette a tanács elé. Végül a debreczen-nyiregyházi szövetség ügyében megindított s kedvezőleg végződött tárgyalásokat vette tudomásul a bizottság s Nyiregyháza óhajtatására is beleegyezett abba, hogy az idei színiévad Debreczenben május 7-én végződjék s hogy *Komjáthy* addig a bérleteket is lejátszhassa, megengedte, hogy a vasárnapokon is tarthasson bérletes előadásokat.

Heti műsor. Szerdán A bérletben színre kerül: *Pry Pál*, vigjáték 5 felvonásban. Csütörtökön B bérletben színre kerül: *Ocskay brigadéros*, történeti színmű 4 felvonásban.

ÚJDONSÁGOK.

A légszeszgyár megtekintése.

Ujságírók a légszeszgyárban.

Debreczen, ápril 2.

Tegnap délután négy óra tájban az egész városban, már ott, ahol égett, vibrált a gázlámpa s bizonyára senki sem gondolta, hogy ezt a nem épen kedves mulatságot az ujságíróknak köszönheti.

Pedig úgy van! A légszeszgyárat tegnap mutatták be a sajtó munkásainak s mikor arra a nagy vasgömbre került sor, amelyet ha csak egy ujjal is megérint valaki, benn a városban minden gázláng megrebben, bizony nem állhatta meg egyik se, hogy egyet-egyét ne rebbentsen a gázvilágításán.

Egyebekben pedig érdeklődéssel járták körül a gyárat, tekintették meg annak minden részét s hallgatták nagy figyelemmel a Debreczeni Jenő igazgató magyarázatát. Annyi tény, hogy végső konzekvenzia mind ebből az volt, hogy a város aranybányát szerzett magának a gyárban.

Mert a gyár, ahol éjjel-nappal folyton pokoli tűz hevíti a szenet, veszi ki belőle a légszeszt és a kátrányt s hagyja hátra a kokszt, már-már kicsinynek bizonyul. — Amióta a város saját kezelésébe vette át és a légszeszfogyasztást köbméterenként leszállította, folyton emelkedik a fogyasztók száma. A hatalmas kemenczék mellett éjjel-nappal talpon kell lenni az embereknek, figyelni a csöveket, hevíteni a szenet s így megteremteni a légszeszt oly nagy mennyiségben, amennyire ma már Debreczen váro s területén nap-nap után szükség van.

Annak, a ki nem látta, nagyon érdekes ám a légszeszgyár belseje. Elsőnek a hevítő kemenczék mellé vezetik be, a hol hosszú lapátokon dugják a csövet nyaldosó pokoli lángok közé a szenet. A szénből kiválik a légszesz a kátrányszemesekkel együtt s csöveken keresztül megy le s fel, összevissza, míg aztán a kátránytól teljesen megtisztultan kerül a nagy tartályba.

Számtalan retortán megy keresztül, amíg tiszta légszesz lesz belőle, teljesen kiválasztja a kátrányt és bekerül az órába, amely percről-perczre mutatja hány ezer köbméter légszeszt gyártottak aznap.

Hiába olyan serények, hogy egész nap és egész éjjel folyik a munka s dolgoznak kitartással, szakadatlanul, mégis ha így megy és fejlődik városunk a légszesz fogyasztás, nem lesznek képesek kellő mennyiséget gyártani, ha csak nem készítet a város újabb nagy tartályt, amilyenre előbb-utóbb, sőt talán rövidesen nagy szükség lesz.

*** Nagyheti istentiszteletek a róm. kath. templomban.** Szerdán d. u. 3 órakor: gyász zsolozsma Jeremiás siralmaival (lamentáció) a zsolozsma végén az 50-ik zsolt. (Miserére.) Nagycsütörtökön: reggel 9 órakor nagymise, mely alatt közös szent áldozás. A legméltóságosabb oltári szentség átvitele. Délután: 3 órakor gyász zsolozsma, mint szerdán. Nagypénteken: reggel kezdődik az istentisztelet; passzió, a szent kereszt imádása, csonka mise, koporsóba-tétel. Szentbeszéd. D. u. 3 órakor gyász-zsolozsma, mint szerdán, 5 órakor keresztül. Fél 7 órakor szent olvasó. Este 7 órakor a legméltóságosabb oltári szentség bevétele. Nagyszombaton: Reggel 6 órakor a legméltóságosabb oltáriszentség kitétele, 7 órakor tűzszentelés — a husvéti gyertya megáldása — kereszt kut szentelés, utána 9 órakor nagy mise. D. u. 6 órakor énekes zsolozsma, fel-támadási ünnepély és körmenet.

*** A nyiregyház-vásáros-naményi** h. é. vasut engedélyezési tárgyalása, mult hó 28-án tartatott meg a kereskedelemügyi minisztériumban. A vasut hossza 59 és fél km. Az engedélyezett építési tőke kilométerenkint 70.000 koronában állapított meg. Mint köztudomásu, a vasut engedményese Vidovich Menyhért nyug. honvéd ezredes — városunk lakosa.

*** A debreczeni önkéntesek** itthol. A mi honvédönkénteseink Budapesten, a közösök pedig Nagyváradon voltak eddig, ahol az önkéntes iskolában elméleti oktatásban részesültek. Most levizsgáztak és a gyakorlati szolgálat elsajátítására ezredeikhez osztották be őket. A mi önkénteseink, honvédek és közösök tegnap délután érkeztek haza. A honvéd önkéntesek között csupán három debreczeni van, akik közül Nádasdi Béla és Láber Aladár kapták meg a két csillagot. A közösök azonban majd mind debreczeniek, de ők csak husvét után tudják meg, kiket ért közülök a két csillagos szerencse.

*** A szemüveg a hadseregben.** A közös hadügyminiszter legújában elrendelte s így a honvédelmi miniszter is hamarosan meghagyja, hogy a hadseregben szolgáló rövidlátó, vagy messzelátó katonáknak megfelelő szemüveget vegyenek, még pedig a kincstár számlájára.

*** Újabb betörőbanda Debreczenben** Debreczennek ismét meg van a maga szenzációja. Alig mulik el éj, hogy egy vagy két betörés vagy betörési kísérletet ne kövessenek el ismeretlen tettesek. A szervezett banda külön előszeretettel töri fel és rabolja ki a külvárosi kisebb üzleteket. *Vasárnap éjjel nem kevesebb, mint öt helyen kísértettek meg beörni a Csapókerthben*, de sikertelenül, mert a tulajdonosok még idejében észrevették és elűzték a betörőket. Az Eötvös utcán lévő korcsmába is behatolt éjjel után a betörő, de hogy nesztét vette, hogy a tulajdonos

fölkelt az ablakon keresztül elmenekült, magával czipelve a felfeszített ablak egyik szárnyát. A rendőrség szélesebb körű intézkedést tett a vakmerő betörő banda elfogatására, de buzgósága eddig eredményre nem vezetett. A betöréssel gyanúsított és elfogott kétes alakokat a rendőrség bizonyítékok hiányában kénytelen volt ismét szabadlábra helyezni.

*** A bortermelő szövetkezet közgyűlése.** A „Debreczeni szőlő- és bortermelő-szövetkezet“ vasárnap d. e. 10 órakor tartotta VI. évi rendes közgyűlését, a kereskedő társulat házának dísztermében. Komlóssy Dezső igazgatósági elnök meleg hangon üdvözölte a megjelent szövetkezeti tagokat s midőn az ülést megnyitja, elrendelte az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentéseinek felolvasásait. Miután ez megtörtént, a közgyűlés úgy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság részére a felmentvényt megadja. Következett az igazgatóság választása. Megválasztott újból 3 évre Komlóssy Dezső, Kövy Lajos, Dalmy Kálmán, Szabó Kálmán, Lukács Ármin. Ezzel a közgyűlés az elnök lelkes éltetésével véget ért.

*** Csalás miatt.** Tegnap Cziczó Lajos czipész panaszára S. Z. volt kereskedő segéd ellen csalás miatt, a rendőrség elfogatási parancsot bocsátott ki. — A rendőrség egész nap kereste a fiatal embert, de még ez ideig elfogni nem tudta.

*** Gáborjáni Szabó Sámuel meghalt.** Nagy idők tanuja, szabadságharcunk mindinkább ritkuló bajnokának egyike hunyta tegnap délben örök álmra szemeit. Szabó Sámuel, városunk egykori rendőrkapitánya s mindekkorig buzgó törvényhatósági tagja, életének 76-ik, boldog házasságának 36-ik évében, hűen ápoló csa'ádja körében meghalt. Halálát, a nagy számú rokonokon kívül, legközelebről gyászolja neje szül. veskőci Budaházy Emilia és leánya férjzett dr. Brukner Ernőné. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Batthyány-utcai gyászaháztól. Szabó Sámuel Nyir-Hodász-on született 1826. február hó 14-én; jogi és teológiai tanulmányait Debreczenben végezte. Az 1848-iki események, mint 22 éves ifjut, Debreczenben találták, a közt az ifjuság közt, melynek szive-lelke égett a hazáért. Ő is követte a haza intő szavát, mely zászló alá, fegyverbe szólítá fiait s belépett a szatmár-megyei önkéntes zászlóalj sorába s november 14-én az Urbán serege ellen Dézsnél vívott csatában megsebesült és elfogatott, másnap azonban, mint különben is nehéz sebekkel terhelt, nem életre való, elbocsátatott. 1849. januárban ismét Bem tábornok seregébe került s már márcziusban, mint őrmester, Szász-Medgyes visszavételkor ismét megsebesült s Marosvásárhelyről, mint szolgálatra alkalmatlan sebesültet, haza küldték. Pár hónap alatt felgyógyulva sebeiből, az önkéntes csapatokból alakított 88-ik számú rendes honvéd zászlóalj hadnagyává nevezte ki Bem. — Verestoronynál, 1849. jul. hó 20-án reggel, Lüders orosz tábornok tulerővel török földre, Rimnikbe szoritotta az Ihasz Dániel pa

rancsnoksága alatt küzdő magyarokat s közöttük Szabó Sámuel is. Ettől fogva bujdosás volt része, melynek során, sok hányattatás után előbb Angliába, majd Amerikába került, a hol a legváltozatosabb életkörülmények között 12 évig tartózkodott s 1861. évi szeptember hóban hazaérkezett. 1863-ban állandóan debreczeni lakos lett, 1867-ban városi alkapitányává választott, melytől 1872. év végén megvált s egyik legszorgalmasabb gazdálkodójává lett városunknak. A törvényhatósági bizottságnak régtől fogva választott tagja volt s mint ilyen, a számonkérőszék tagja is. A közügyekben élénk részt vett. Sok közhasznú és jótékony egyesületnek is részese volt. Néhány hete kezdett gyengélkedni s a magas életkor testi hanyatlásával hiába igyekezett szembeszállani a gondos családi ápolás, hiába az orvosi tudomány, melyet a megboldogult veje odaszóan képviselt a betegágyánál, szép emlékekben, családi boldogságban gazdag élete befejezést nyert.

*** Kaszinó estély.** A debreczeni kaszinó estélye iránt, amelyet tudvaleg e hó 14-én tartanak meg, igen nagy érdeklődést tanúsít a közönség, ami mikor egy érdekes és vonzóan összeállított programról van szó, nagyon is természetes. Különb az általunk már közölt program most még meggazdagszik egy érdekes számmal. Fráter Loránd honvéd huszár főhadnagy fog énekelni s hegedülni. Azok, akik a zseniális főhadnagy gyönyörű hegedűjátékát, tiszta csengésű szép hangját s rendkívül hatásos előadási képességét ismerik, kétszeres érdeklődéssel sietnek majd résztvenni azon az estélyen, ahol Fráter Loránd is közreműködik. A főhadnagy most Kolozsvárott aratott nagy diadalt saját szerzeményű magyar népdalaival, amelyet új népszínműhöz írt s melyből egy pár hangulatos darabot alkalmuk nyílik meghallani majd azoknak is, akik a kaszinó estélyen részt vesznek.

*** Temetés az állomásról.** Böszörményi Lajos kereskedő szombaton este Marosvásárhelyen 38-ik évében meghalt. Holttestét Debreczenbe szállították és temetése a vasuti állomástól ápril 2-án délelőtt 10 órakor lesz az ev. ref. egyház szertartása szerint és a Kossuth-utcázi temetőben helyezik örök nyugalomra.

*** A debreczeni István gőzmalom** tevékeny igazgatóját, Májer Emilt igazgatói működésének 25 éves jubileuma alkalmából, mint azt már megírtuk, többféle kitüntetés érte. Legközelebb az István gőzmalom munkásainak önszegélyző és önképző-egylete kereste fel a jubilans igazgatót s küldöttségileg üdvözölték őt. Ezen alkalommal a munkások egy diszes albummal lepték meg igazgatójukat, amelyet az egylet önképző és működőtagjai aláírtak. A diszes album Dávidházy Kálmán helybeli műiparos könyvkötészetében készült s művészi kivitele, a magyar motívumú díszítések valóban becsületére válnak a helybeli műiparnak.

*** Az ötkoronás új neve.** A numizmatika szép tudomány, de nem mindenki foglalkozhatik vele, mert tanulmányi

anyaga a legdrágább jószág: a pénz. Minden újabb pénznem újabb fejezetet jelent a numizmatika tudományában is. Ilyen új fejezetet foglalt le a maga számára az öt koronás. Ez a kedvesen csengő nagy pénzdarab szintén követte társai példáit s tisztességes neve mellé becézgető nevet vett föl. A numizmatikusok egy minapi magán értekezletén hangzott el a rövid, de velős indítvány:

— Nevezzük el az új ötkoronást — Nagybecskereknek.

Általános megdöbbenés.

— Miért? — hangzott mindenfelől.

— Azért, mert — nagy, becses és kerek, egyszóval: Nagybecskerek.

Az indítványt egyhanguan elfogadták.

*** Véres verekedés szódavizes üveggel.** Szendrei Ferencz kőműves a Hatvan utcán levő Spira Ferencz pálinkamérésében Szabó Mihálylyal összeszólaikozott. A heves szóharcból csakhamar véres verekedés keletkezett. Szendrey ugyanis egy szódavizes üveggel a Szabó Mihály fejét annyira összeverte, hogy az többször beszakadt. A verekedésnek sok bámulója akadt, míg végre a hősködésnek a rendőrség közbelépéssel vetett véget.

*** Házasságközvetítőnél.** Ur: Kérem, annak a hölgynek, a kit nekem bemutatott, műfogai vannak, műhaja van, talán még a formái is műformák. Nekem bizony ilyen feleség nem kell.

Közvetítő: Kérem én azt hallottam uraságodról, hogy nagy műbarát.

*** Adományok a nőegylet javára.** (Folytatás.) Lelesz Lászlóné 1 korona, Szikszai Lajosné 2 korona, özv. Orbán Józsefné 1 korona, Dávid Sándor 1 korona, Prém Ferencz 40 fillér, Kovács János 10 korona, Szabó Sándorné 1 korona, Böszörményi Pál 1 korona, Harmathy Ferenczné 40 fillér, Vásári Andrásné 2 korona, Kapros Sámuelné 1 korona, özv. Bethlendi E.-né 2 korona, Kiss Lászlóné 1 korona, Egy valaki 40 fillér, S. Szabó Józsefné 4 korona, Sz. M. 1 korona, Gombos Sándorné 40 fillér, Bojti Károlyné 40 fillér, Rácz Gábor 1 korona, Jeniczky Ferencz 40 fillér, Ács Andorné 1 korona, Cseresznyés Sándorné 60 fillér, Papp Mária 4 korona, Póka Kázmér 2 korona, özv. Révész Bálintné 6 korona özv. Brunner Edéné 2 korona, Demetrovics Pálné 3 korona, összesen 348 korona, 62 fillér.

*** Vörös stilus.** Egy vidéki város tisztviselőjét hivatalvesztésre ítélték. A sajnálatos eseményt következőleg írja meg egy odaváló lap:

„Kedden azután összeült a fegyelmi választmány, melynek elnöke a vörös Csató volt, (Vörös kutya, vörös ló, vörös ember egy se jó!)

A fegyelmi választmány elnökének vörös színe hatott úgy a cikkíróra, hogy tüstént véresszáju magyarrá változott.

*** Elveszett rózsaszínű selyem.** Tegnap déli 12 óra tájban a Csapó-utca 31. számú háztól menve elveszett egy csomag rózsaszínű selyem. A szives megtaláló illő jutalmat kap, ha Csapó-utca 31. szám alá a varrodába szolgáltatja.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, április 1. Bécsi tudósítónk jelenti, hogy a király, az eddigi megállapodások szerint április 22-én érkezik Budapestre. Az udvari bált e hó 28-án fogják nagy fényvel és pompával a budai várban megtartani. Az udvari bálon a királyon kívül megfogják jelenni: Ferencz Ferdinánd főherceg, trónörökös, Ferencz Szalvátor főherceg, Valéria főhercegnő és Gizella bajor hercegnő.

Az Adria-javaslat sorsa.

Budapest, április 1. A „Magyarország” értesülése szerint a szabadelvűpárt kebelében mozgalom indult meg az iránt, hogy a párt egy újabb konferencián vegye tárgyalás alá a hírhedt Adria-javaslat tételét, mivel a vállalat adómentessége és tarifája ellen a párt tagjai közül többen nyíltan állást foglaltak. Nem lehetetlen, hogy az újabb konferencia döntőleg fog hatni a javaslat sorsára, amennyiben a kormány, elkerülendő az esetleges újabb konfliktusokat, az ünnepek elteltével visszavonja az egész szerződési javaslatot.

Öngyilkosság interpelláció miatt.

Bécs, április 1. Prágából jelentik, hogy az a Zilar nevű közkatoná, kinek ügyében Klofác cseh képviselő a Reichsrath ülésén interpellált, tegnap a szolgálati fegyverével föbe lőtte magát. A szerencsétlen ember attól félt, hogy az interpelláció következtében újból vizsgálatot indítanak ellene. Temetése ma délután három órára volt kitűzve, de a katonai hatóság egész titokban már két órakor eltemettette s a temetésre érkezetteknek csak a bevezetett ténnyel állottak elő. A szerencsétlen katona családja, erre óriási néptömeg kíséretében, kiket Klofác képviselő vezetett, a temetőbe ment s követelték a halott kiadását. Miután pedig e kívánságukat nem teljesítették, Klofác egy, a hadsereget szidalmazó beszédétől feltűzelve tüntető menetben visszaindultak a városba, hol azonban a rendőrség szétzavarta őket.

Gyász a József főherceg családjában.

Fiume, április 1. A József Ágost főhercegek elhunyt kis leánykájának, Gizella főhercegnőnek holttestét ma szentelték be a voloscai Augusza-villában, mely szomorú aktusnál József főherceg ki a gyászhir véte után azonnal sietett Voloskába gyermekeit nagy bánatukban vigasztalni, reggelig marad ott. A kis főhercegnő koporsóját holnap délelőtt tíz órakor külön vonatra helyezve, Budapestre viszik s ugyane vonaton utazik a gyászba borult főhercegi család is. Klotild főhercegnő, ki jelenleg leányaival Palermóban üdül, ma este érkezik Voloszába. A temetés Ő felsége a király kívánságára szerdán délelőtt lesz Budán s a kis halottat a

nádor család sirboltjába helyezik örök nyugalomra.

Nagy földrengés.

Konstantinápoly, április 1. Tegnap délelőtt 11 óra tájban itt néhány másodpercig tartó erős földrengést éretek. A dolma-bagdsei palotában, a hol éppen akkor végezték Kurban-Bejram-ünnepek alkalmával szokásos kézesók szertartását, a közbejött földrengés egy pillanatra nagy rémületet okozott, úgy, hogy a szertartást félbeszakították. A szultán azonban rögtön visszanyerte lélekjelenlétét és megparancsolta, hogy folytassák a szertartást. A templomokból a hívek tömegesen kirohantak és sok család rémülten szaladt ki lakásából.

A marseillei sztrájk.

Marseille, március 31. A sajkások a sztrájkolók végrehajtó bizottságának összehívására gyűlést tartottak és elhatározták, hogy most még dolgozó munkásaikkal egyetemben beszüntetik a munkát és csak munkásaikkal együtt kezdik meg újra a munkát, ha teljesítik követeléseiket. A sztrájkolók végrehajtó-bizottsága elhatározta, hogy addig nem szüntetik meg a sztrájkot, míg újra nem alkalmaznak egy sajkást, a kit sztrájkvétség miatt elbocsátottak. A Messageries Maritimes sajkásai nem vettek részt az említett gyűlésben. A mai nap nyugodtan telt el.

Szerb kormányválság.

Belgrád, április 1. A szerb fővárosból jelentik, hogy Jovanovics szerb miniszterelnök beadta lemondását és Gruicsot bízták meg az új kabinet alakításával. A miniszterek valószínűleg a régiék maradnak, csak az igazságügy-miniszter személye változik. Erre az állásra Stankovicsot, a Skuptina alelnökét szemelték ki.

A pestis.

Fokváros, ápr. 1. Ujabbán megint tizenkét ember betegedett meg pestisben, köztük több európai.

Meghalt narkózis közben.

Budapest, április 1. Megrendítő eset történt szombaton az egyik budai kórházban. Nehéz beteget szállítottak a kórház sebészeti osztályára. Az orvosok megvizsgálták a pacienst és azt konstataáltak, hogy menthetetlenül elvész, ha meg nem operálják. Megmondták ezt a betegnek is, Sanyó Ferencnek, aki belegyezett a műtétbe. Az orvosok a fájdalmas műtétet narkózisban akarták végrehajtani a betegen. Sanyót a kloroform hamar elkábította és az orvosok már hozzáfogtak a műtéthez, a narkotizáló orvos észrevette, hogy Sanyó hőrögni kezd. Beteg szervezete csak néhány pillanatig üzdött a halállal és Sanyó Ferenc a műtőasztalon kiszervezett. A kórház igazgatósága a nem-mindennapos esetet bejelentette a rendőrségen, ahol úgy intézkedtek, hogy Sanyó tetemét a törvényszéki bonczitani

intézetben kell a halál okának földerítése végett felbonczolni. Az orvosrendőri bonczolást tegnap ejtették meg az üllői-uti morgueban. A törvényszéki bonczolás megállapította, hogy Sanyó Ferenc természetes halállal mult ki s halálára sem a narkózis, sem a műtét semmiféle befolyással nem volt.

A búrok harczi.

Fokváros, április 1. French tábornok Transvál nyugoti részében folytatja hadműveleteit. Több esetepatája volt, a melyen a búrok részéről 17-en elesetek vagy megsebesültek, 57-en fogságba estek. Kilenczvenhárom búr megadta magát. A búrok kisiklattak két vonatot, de mikor a kocsikat kiakarták fosztani, az angolok visszaverték őket. A búrok hat halottat és egy sebesültet hagytak a csatatéren.

Szoczialisták gyűlése.

Prága, április 1. A szoczialdemokrata munkások tegnap délután a Nagy-Venczel szigeten gyűlést tartottak, amelynek tárgya az általános választójog volt. A gyűlés után a munkások, noha a rendőrség semmiféle felvonulást nem engedett meg, dalolva a Karolinenthal külváros felé vonultak. A rendőrség széteszülésre szólította fel őket. — Karolinenthal előtt a tömeg két csoportra oszlott, az egyik Zsizskov és Karolinenthal külvárosokon át Liebenbe vonult, míg a másik Poriconat az általános választójog éltetésével és munkásdalok éneklésével a város felé tartott. A József-téren közbelépett a rendőrség és szétszórta a tömeget. Néhány embert ellenszegülés miatt letartóztattak. Egy 500 főnyi csoport a Grabenen át a Venczel-térre ment és a Narodni Listy szerkesztősége elé igyekezett. A rendőrség azonban utjokat állta és széteszlette őket.

Salisbury állapota.

Budapest, április 1. Londonból jelenti egy távirat: Salisbury állapotáról ma a következő hivatalos orvosi jelentést adták ki: Salisbury lord március 25-én influenzát kapott. A betegség normálisan fejlődött és nagy gyöngeséget okozott, noha a beteg hőmérséklete normális volt. Az utolsó két napon a beteg ereje és hőmérséklete emelkedett és remélik, hogy Salisbury el fog mehenni Dél-Franciaországba, amint betegsége előtt tervezte.

Tűz egy hajón.

New-York, április 1. Remény tábornok azt táviratozza Cavitéből, hogy a Petrol nevű hadihajón tűz támadt. A hajó parancsnoka megfuladt a füstben, az anyagi kár nem nagy.

Az osztálysorsjáték.

Budapest, április 1. Az osztálysorsjáték mai huzásán sorsolták a következő számokat: 5000 koronát nyertek: 84518 56682 48193. 2000 koronát nyertek: 89137 1250 48921 5200 26631 83715 58351 77610 10782 49746 70849 26711 32464 87365 87279 95946 90061 58969 37450 76843 45679 85114 51146 34339 16795 90391 50817 60263 31812 26062 52828 31603

79191 19445 18842. 1000 koronát nyertek: 20013 65143 55991 75294 10663 75659 24205 40095 22545 6011 75785 80903 9225 44154 77973 99156 66838 55408 53475 49182 83829 40930 67390 6362 62077 37600 19610 490 70933 79651 84853 55991 22513 18775 23665 38178. 500 koronát nyertek: 78572 18834 90315 57235 73140 430 59885 72146 97048 54811 86778 87055 21345 90608 72096 32264 16555 82490 44112 31395 69837 86056 16685 38550 46817 79407 84877 90264 34040 36678 3563 17521 22879 56090 61554 39569 99267 45650 27326 13551 10690 22395 54579 17708 73120 17497 42913 55180 24839 47397 66468 32761 72420 58173 483 33636 26273 36708 58618 31354 59885 97048 92271 41157 73743 96650.

A nagybeteg Waldek-Rousseau.

Budapest, április 1. Párisból jelentik, hogy Waldek-Rousseau a francia miniszterelnök súlyosan, sőt veszedelmesen megbetegedett. A nyakán tályog támadt, amihez még más komplikáció is járul. Orvosai aggodnak életéért.

Tőzsde.

— Esti zárlat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza áprilire . . .	7-54
" októberre . . .	7-68
Rozs áprilire . . .	7-72
" októberre . . .	6-70
Zab áprilire . . .	6-44
Tengeri májusra . .	5-29
" júliusra . . .	5-43

Berlin háromnegyed márkával alacsonyabb. Irányzat állandó.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Benn a vadászkastélyban pedig vidám pohárköszöntő járt a legemesebb szívű szép asszonyra: Darinkainéra.

Sietve tették meg az utat, mely különben sem volt valami hosszú. Néhány perc alatt odaérkeztek, ahol az utat szegélyező fenyőfák alatt Hadák olyan nehezen várakozott rájuk. Az uradalom igazgatója csak most lepődött meg igazán. Oda sietett hozzá.

— Hadák! az égre, mi történt magával kérdezte az uradalom igazgatója.

— Meglőttek.

— Kicsoda?

— Mindent tudok, ha jobban érzem magam, majd elmondom. Egyelőre nyugalomra volna szükségem.

— Igen, igen — szólta bele Dérczi — hagyja most az igazgató ur. Sokkal fontosabb, hogy ezt a szegény embert fedél alá vigyük, már is szemez az eső.

Azután Dérczi, az igazgató s a két munkás megfogták Hadákot, a tábori ágyra tették s a kerti lakba vitték. Csakhamar megérkezett az orvos is, aki éppugy, mint Dérczi, megtiltotta Hadáknak a beszélgetést. Egyben megnyugtatta a jelenlevőket, hogy a sérülés nem oly súlyos és rövid idő alatt Hadák felkelhet.

Hadák azonban nehezen várt néhány olyan percet, amikor egyedül maradhat Dérczivel s a legelső ilyen kedvező pillanatot felhasználta, hogy megszegje az orvos utasítását.

— Uram! — szólta Dérczihez — egy vallomást kell tennem.

Dérezit meglepte az a pár szó.
 — Hogyan, vallomást? De hiszen önnek nem szabad beszélnie.
 — Meg kell mondanom, ki tudja, hátha az orvos véleménye csupán vigasztalás volt s valójában nem menekszem meg, gyógyulásra nem lehet reményem.
 Déczy megnyugtatta.
 — Isten rendelése volt. Legalább alkalmam nyílt megismernem az ön nemes szívét s nem viszem el magammal a titkot, amelyet hálából most őszintén fedek fel Ön előtt. Uram az ön neje ártatlan... A bűnös nem én vagyok... Darinkniné az.
 Déczy Bélának ebben a pillanatban boldogság sejtelve dobbantotta szívét.
 (Folyt, köv.)

SZINLAP.

Ma, kedden „C” bérletben:

A SZULTÁN.

Operette 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Szelim, szultán	—	—	B. Ruzsinszky.
Bimbasi	—	—	Sziklay M.
Bülbül	} basák	—	Nagy Gnula.
Kaftán		—	Lendvai Ö.
Ali, főeunuch	—	—	ifj. Szathmáry.
De Forián Gaston	—	—	Makray D.
Roxelane, az unokahuga	—	—	F. Kállai L.
Délia, görög leány	—	—	Bárdos Irma.
Adelgunda, thüringiai leány	—	—	Szigeti L.

Holnap, szerdán „A” bérletben:

P R Y P Á L.

Vígjáték 5 felvonásban.

578 tkv.
 1901

Árverési hirdetés kivonat.

A debreczeni kir. tszék, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Debreczen szab. kir. város végrehajtónak özv. Somogyi Lajosné Hernyók Zsuzsanna, mint kiskoru gyermekeinek gyámja elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tszék, a debreczeni kir. járásbíróház területén lévő a debreczeni 361. sz. tjkvben A. + 374. hrsza. foglalt ingatlan 2246 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, — annak foganatosítására határidőül 1901 évi **Április hó 6-ik napjának délutáni 3 órája** a debreczeni kir. törvényszék árverési termébe kitézetett.
 Kikiáltási ár a becsár azonban az árverésre kitétt ingatlan szükség esetére a kikiáltási áron alól is el fog adatni.
 Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.
 Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál és Debreczen szab. kir. város rendőrkapitányi hivatalánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1901 évi Február hó 6.

Harsányi,
 kir. tszéki bíró.

— Debreczen legnagyobb —

CZIPÓ RAKTÁRA

Neumann testvéreknél

A közelgő ünnepekre

Óriási

választék férfi, női és gyermek czipők, kalapok, fehérneműk és más

úri divat cikkekben.

Feltűnő olcsó árak!

Nagy választék

Jó szintartó sejmes kötő-pamutok, borgoló ezernák, különböző himző sejmek, előrajzolt áruk, alkalmi

ajándék-tárgyak

ugy szintén szép színes

virág és monogram

himzést s továbbá ajánljuk nagy választékú

előnyömdánkat.

Füstös Testvérek.

Piacz-utca 12.

Harisnyakötést olcsóért vállalunk.

Uj posztó és gyapjuszövet üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Piacz-utca 24. sz. a., a nagytözsde szomszédságában

gyapjú szövet üzletet

rendeztem be, a hol rendkívül dús raktárban mindenféle férfi és fiu gyermekruhának való szövetek

felette jutányos árban

kaphatók. — Főzélom nagy forgalmat csinálni, a legesekélyebb haszon mellett

Tisztelettel

KLEIN JAKAB.

posztókereskedő.

Debreczen, Piacz-utca 24.

200 öltönymaradék gyapjuszövet

a legjutányosabb árban.

Vagongyári alkalmazottak előnyben részesítetnek.

BECCSINI

portland és román

czement.

Aszfalt elszigetelő lemez, kátrány lemez, valódi szagtalan aszfalt fedlemez, karbonium, kőszénkátrány nagyban és kicsinyben és a legjutányosabb árban kapható

Lukács Vilmosnál

Debreczen, Hatvan-u. 5 szám.

Tömeges vétel folytán

feltűnő olcsó árak

mellett aljánlunk míg a készlet tart u. m. Rendkívül erős férfi czugos bőr czipő párja 1.85. Férfi lakk czipők fűzős, vagy czugos, párja 3 fr. Leány és női czipők 1 frtől kezdve, tiszta selyem esernyők 2 frtől kezdve. Divatos férfi kalapok 1 frtől kezd. Egész finom férfi ingek 85 krajczártól kezdve

Gallérok darabja 10 kr.

Törülköző, blousok, női ingek, jäger alsó ruhák, lábravalók, nyakkendők stb. minden elfogadható árban.

SZÉKELY JENŐ ES TÁRSA

Fótér, Hungária mellett.

Vasutasoknak és vagongyáriaknak 10% engedmény.

Hölgyek figyelmébe!

Bécsi bevásárlási utamból hazatérve, felkérem a n. é. hölgyközönséget, hogy mielőtt bárhol tavaszi kalapot vásárolna, tekintse meg most érkezett nagy választékú

legújabb divatu

modell kalapjaimat.

Női kalap divattermem ugy izlés, mint árak tekintetében a legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Állandó dús választék gyermek és sport kalapok és arczfátyolokból.

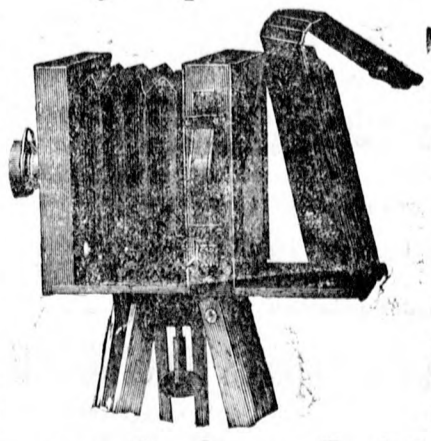
Gyászkalapokat 1 óra alatt a legizlésesebben elkészítik.

Fein Karolina.

Debreczen, Kossuth-utca 8.

(Közvetlen a színház mellett.)

Fényképészeti cikkek

fényképezési cikkek
 Piacz-utca 81. szám.

gyári raktára.

Apró hirdetések.

Igen jól jövedelmező bérház és mészégető mükemencze egy évi mészaköbányászati joggal szolid árban s kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.** Értekezhetni: **Debreczen, Egyháztér 3. Rác B. Béla** kereskedelmi irodájában.

Seprü, hazai gyártmányu ruha-, haj- és fogkefék, mindennemű háztartási kefeárak gyári raktára **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett

Kiadó udvari lakás 3 szoba előszoba, konyha és mellékhelyiségek május 1-től. Ért.: Miklós-u. 21., az utcai lakásban.

Téglás kertben eladó 4 és fél nyilas föld és a Homokkert-utca 107. számú ház kedvező feltételekkel **Hajdu János** féle — eladó. Értekezhetni: ugyanott

Értesitem a tisztelt közönséget, hogy sütődomben a sütést szombattól kezdve délelőtt 8—10—11 órakor, délután 2—3 órakor meg kezdem. **Osváth Ferenc,** Morgó utca 9. sz.

BENES G.
Debreczen, Főtér. Ajánlja friss **debreczeni és kas sonkái** utányos sal arban.

Maison Steiner új női divatterem Piac-u. 65. (Miklós-utca sarkán.) Elvállal egyszerű és díszesebb ruhák inérték utáni elkészítést másfél órák mellett.

Értesítés. Az izraelita ünnepekre egy kocsiakomány porcellán edény érkezett üzletembe, melyet a **főrabbi** ur megvizsgált és használhatónak nyilvánított. Ajánlom dusan felszerelt **üveg és porcellán** taktáramat a legolcsóbb árak mellett **Blattner Gyula** üveg, tükör és porcellán kereskedő.

Eladó házastelkek: Varga-kertben a szoboszlói útfélen, valamint az országos tanítói árvaház mellett, a sestakeri bejáró baloldalán. **Bérbe adó:** az acsádi útfélen 290 hold ujosztásu föld egészben, vagy megosztva. Értekezhetni **Varga Ferenc** tulajdonossal. Szent Anna-u. 25.

Luczerna és répamagvak vető bükköny legolcsóbb és legjobb minőségben **Deutsch Albert** és fia magkereskedésében kaphatók **Hatvan-u.**

Vetőgépek alig használt feltűnő olcsón előnyös fizetési feltételek mellett **Klein Jakab** gépraktárosnál, Piac-utca 26. Nagy tőzsde udvarán. Ugyanott **ócska vasak** és mindenféle fémek legmagasabb árban vásároltatnak.

Köhögés ellen Pemetefü czukorka Borsy czukrázdában kapható; egy doboz 20 fillér.

Kitűnő husvéti káposzta, czeklaczihere, valamint szép válogatott **rózsa** és **hópehely krumpli** olcsón beszerezhető. **Hatvan-u. 24. Friedmannál.**

Fiatal fűszeres segéd, ügyes detaillista alkalmazást keres április 15-ére. Czim a kiadóhivatalban.

Takarmány répa és luczerna mag magas csiraképeséggel. Festék, firnisz, szobapadló és butor lackok, raktára. Kész olajfesték, **kátrány** és **Carbolneum** eredeti gyári árakon. **Kohn Henrik** Debreczen, Dé gentold-tér.)

Dió 25 méterm. **28 kr.** kilónként ismét eladóknak, sütemény készítőknak olcsóbban ajánl **Váray József** kereskedése.

Fényes férfi ruhákról a fény levéttetik. Tisztítok úgy **férfi** valamint **napernyőt, keztüüt, nyakkendőt** stb. **HUBAY GYÖRGY** mű vegyészeti ruha tisztító és javító intézete, Piac-utca, a fő posta mellett.

Dió vékony heju 1 kgr. 28 kr. Ismételadónak megfelelő árendemény. **Göczey** fűszerüzlete, Hunyadi-utca 26.

Eladó nyaraló. Sesta-kertben 76^{sz} öl szőlőskert, melynek fele **csemege szőlő** — ujonnan épült csinos nyaralóval eladó. Értekezhetni: **Nyomató-utca 18. szám** alatt.

Ajánlom a n. é. közönség figyelmébe tisztán kezelt **Magyarádi boraimat**, melyet magyarádi szőlőbirtokostól személyesen nagyobb mennyiségben vásároltam és így azon kellemes helyzetben vagyok, **hogy daczára a Magyarádi borok nagy áremelkedésének, 1898 évi Magyarádi bort** literenként **40 kr-ért árusítok el.** **Bán László** fűszer, bor- és csemege kereskedő. Egyháztér, Collégium mellett.

Szöllősy György ékszerész üzletében egy jó családból való fiu azonnal felvétetik.

Három szobás utcai lakás jutányosan kiadó. **Lorántffy-utca 1. szám.**

Kéretik **Kerthy Gyula** ur, ki „Mi örökké” jelige alatti hirdetésre reagált, írjon a fenti jelige alatt a kiadóhivatalba.

Egy középkorú nő, aki németül is beszél, óhajtana egy magányos urhoz akár mint gazdasszony, akár mint felügyelőnő vidékre menni. Ajánlatok „Házvezetőnő” ezimen a kiadóhivatalba intézendők.

Fényképész tanulónak egy jó családból való fiu az „Elite” fényirodában felvétetik.

Katona keztüük mosása javításal együtt párja 16 fillér (8 kr.) **Péterfia-utca 37. szám.**

ANTAL VINCZE
férfiszabó divatüzlete
Debreczen, Simonffy-utca 1. szám.

Van szerencsém az igen tisztelt megrendelőim és a nagy közönség becses figyelmét felhívni, hogy úgy a

tavaszi, mint nyári szöveteim

a legszebb kivitelben és nagy választékban megérkeztek, azokat igen szolid árban a legújabb divat szerint készítem.

Amidőn ezeket nagybecsű tudomására hozni szerencsém van, **szöveteim megtekintését** szives figyelmükbe ajánlván vagyok

kiváló tisztelettel
ANTAL VINCZE.
férfiszabó.

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy „Debreczen város szeszkereskedésében”, a helybeli mindkét izraelita főrabbi által ellenőrzött és saját pecsétjükkel ellátott üvegekben a legfinomabb valódi „husvéti kóser” Szilva- és Törköpálinkák kaphatók az alábbi árakban:

1899. évi

1 ltr. husvéti szilva pálinka	1 k. 60 fil.
1/2 " " " "	80 "
1 ltr. husvéti törkö pálinka	1 k. 80 fil.
1/2 " " " "	90 "

1900. évi

1 ltr. husvéti szilva pálinka	1 k. 80 fil.
1/2 " " " "	90 "

Megjegyztetik, hogy 1900 évi szilva pálinkából 5 literen felüli mennyiségben a vevő edényébe az eredeti lepecsételt hordóból is kapható. Ár: literenként 1 korona 60 fillér.

Debreczen, 1901. évi Mártius 30-án.

Tisztelettel
Papp László.
üzletvezető.

Friss termésű magvak.

A vetési időnyre ajánlom mindennemű mezőgazdasági, konyhakerti- és virágmagvaimat a legjobb termelőktől.

53 év óta fennálló magkereskedésem — mely mindenkor derekasan megállotta helyét s mindenkor sikerült a sok nagyhangu reklam között is megtartani nagyszámú és elkelő vevőkörét — dusan el van látva a legjobb magvakkal, melyeket a legmérsékeltebb árban bocsájtok a vevőközönség rendelkezésére.

Eredeti francia- és magyar luczerna, remek erdélyi löhere, a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás által arankamentes-ségre és csiraképeségre megvizsgálva és leolmozva.

Valódi Quedlinburgi répamagvak magas csiraképeséggel s fajtiszta minőségben, mint **ÖBERNDORFI SÁRGA, — VERES ÖRIÁS MAMMUTH, — ÖRIÁS SÁRGA OLAJBOGYÓ, — SÁRGA ECKENDORFI** és **FRANCIA HIZLALÓ CZUKORRÉPA.**

KONYHAKERTI MAGVAK nagy választékban. **VALÓDI ERFURTI VIRÁGMAGVAK** a legjobb minőségben kaphatók

KONTSEK GÉZA előbb **GASZNER KÁROLY** magkereskedésében — Debreczen, Kossuth-utca.